

O SCRISOARE DE LA PĂRINȚI

I. VOCABULAR

a acorda
a conține
a-i conveni
a dărui
a împrumuta
a încredința
a înmâna
a-i plăcea
a plăti
a prezenta

a promite
a recomanda
a restitui
a telefona
a transmite
a-i trebui
a trimite

ascensor
cadou
datorie
invitație
încredere
salariu
scrisoare
servicii

ci
cui
cuiva
dacă
nici
numai
nu numai ...,
ci și ...
Cu plăcere!

II. GRAMATICĂ

Pronumele personale la cazul dativ cu verbe la prezent indicativ

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum confirmăm sau infirmăm ceva

IV. TEXT-SINTEZĂ

I. VOCABULAR

Încercăm

1. Scrieți cuvintele în caiet. Găsiți în dicționar traducerea lor.
2. Spuneți care sunt antonimele cuvintelor: *a răspunde*, *a restitui*.

Modificăm

3. Puneți la plural cuvintele din următoarele îmbinări:
cadou scump, salariu mare.
4. Spuneți cum se conjugă la prezent verbele din îmbinările:
a plăti la casă, a restitui banii, a trimite o scrisoare.

Dicționar de contexte minime

a împrumuta	o sută de lei bani de la un prieten o carte de la un coleg	a plăti	toate datoriile pentru cumpărături cu bani la casă
a prezenta	un elev nou biletul un plan un proiect	a trimite	un elev după cărți un bolnav la medic copilul la școală o scrisoare acasă

Alcătuim

5. Citiți verbele din vocabular și precizați care dintre ele se pot îmbina cu cuvintele *cuiva ceva*.

Model: *a dăruii cuiva ceva*

6. Citiți verbele de mai jos și găsiți în partea dreaptă cuvintele cu care acestea se îmbină.

■ A dăruii, a înmâna, a transmite, a trimite	o carte, un cadou, o scrisoare, un pachet
■ A împrumuta, a plăti, a restitui	zece lei, datoria, serviciile

7. Răspundeți la întrebări folosind cuvintele din paranteze.

- Câți litri conține canistra? (zece litri)
- Câte cuvinte conține dicționarul? (peste cinci mii de cuvinte)
- Ce conține această băutură? (mult zahăr)
- Ce conțin fructele? (multe vitamine)
- Ce conține ideea aceasta? (un mare adevăr)

conține
conțin

8. Folosiți în propozițiile de mai jos cuvântul *numai*.

Model: *El știe despre aceasta. ► Numai el știe despre aceasta.*

- El poate răspunde. ● El plătește pentru bilet. ● Ei sunt de acord cu mine.
- Ea nu greșește. ● Eu am dreptate.

II. GRAMATICĂ

Observăm

- **Îți** dau o carte.
- **Mie?**
- Da, **ție**.
- **Le** trimit telegramă.
- Dar **nouă?**
- **Vouă vă** trimit o scrisoare.

Formele accentuate și neaccentuate ale pronumelor personale în dativ

Cine?	Cui?	
eu	<i>mie</i>	<i>îmi</i>
tu	<i>ție</i>	<i>îți</i>
el	<i>lui</i>	<i>îi</i>
ea	<i>ei</i>	<i>îi</i>
noi	<i>nouă</i>	<i>ne</i>
voi	<i>vouă</i>	<i>vă</i>
ei	<i>lor</i>	<i>le</i>
ele	<i>lor</i>	<i>le</i>

Folosirea formelor accentuate și neaccentuate ale pronumelor personale cu verbe la indicativ prezent

Forma afirmativă

- El **îmi** plătește (**mie**)
- El **îți** plătește (**ție**)
- El **îi** plătește (**lui, ei**)
- El **ne** plătește (**nouă**)
- El **vă** plătește (**vouă**)
- El **le** plătește (**lor**)

Forma negativă

- El **nu-mi** plătește (**mie**)
- El **nu-ți** plătește (**ție**)
- El **nu-i** plătește (**lui, ei**)
- El **nu ne** plătește (**nouă**)
- El **nu vă** plătește (**vouă**)
- El **nu le** plătește (**lor**)

Aplicăm

9. Puneți în locul punctelor formele neaccentuate ale pronumelor personale în dativ.

Model: *El ... telefonează în fiecare zi. ► El îmi /ți /i /ne /vă /le telefonează în fiecare zi.*

- El ... trimite scrisori. ● Ei ... încredințează o taină. ● Ea ... spune totul. ● Părinții ... scriu scrisori. ● Eu ... transmit toate noutățile. ● Ei ... mulțumesc pentru servicii. ● El ... acordă încredere. ● El ... dăruiește flori.

10. Puneți verbele din propozițiile de mai jos la forma negativă.

Model: *Fratele îmi promite un bilet la concert.*
Fratele nu-mi promite un bilet la concert.

- El îmi spune adevărul. ● Ei ne dau bani. ● Ei ne rezervă un loc la hotel. ● Ea îi face o cafea.
- Ei ne cer informații. ● Ei ne mulțumesc pentru ajutor. ● El îți împrumută o sumă mare de bani.
- Vecinul ne spune de ce nu merge ascensorul. ● De ce îi trimiți o scrisoare? ● El îmi propune un plan bun. ● El vă transmite un pachet.

11. Răspundeți la întrebări folosind cuvintele din paranteze.

Model: – *Ce ne trimiți?* – *Ție îți trimit o carte, iar lui îi trimit un tablou.*

- Ce le aduci? (lui, o ciocolată, ei, o floare). ● Ce ne cumperi? (vouă, un calculator, lor, niște stilouri). ● Ce le dai? (lui, o bere, ei, o înghețată). ● Ce le promiți? (lui, o cravată, lor, niște mănuși).

12. Alcătuiți propoziții folosind cuvintele de mai jos.

cine?	cui?	ce face?	cui?	ce?
El ...	îmi îți îi ...	a dăruie	mie ție lui, ei...	flori o cravată o cutie de bomboane
Ei ...	îmi îți îi ...	a restitui	mie ție lui, ei...	banii cărțile revistele
El ...	îmi îți îi ...	a promite	mie ție lui, ei...	o carte un cadou un bilet la teatru
Ei ...	îmi îți îi ...	a transmite	mie ție lui, ei...	o scrisoare un pachet mulțumiri

13. Alcătuiți dialoguri urmând modelul.

Model: – *Îți mulțumesc pentru ajutor.*
 – *Numai mie îmi mulțumești?*
 – *Nu numai ție, ci și lui.*

- Îi dăruiesc o ciocolată. ● Le acordăm ajutor. ● Vă împrumutăm bani. ● Îți înmânez o telegramă.
- Ne aduce o bere bună. ● Vă explică tema. ● Îmi face o cafea. ● Îmi răspunde la scrisoare. ● Îi restituie datoria. ● Vă promitem bilete la concert. ● Le rezervăm o cameră la hotel.

14. Citiți dialogurile pe roluri. Alcătuiți dialoguri similare.

a

- Îți dau un pix.
- Mie?
- Da, ție.
- Și lui nu-i dai nimic?
- Lui îi dau un caiet.

b

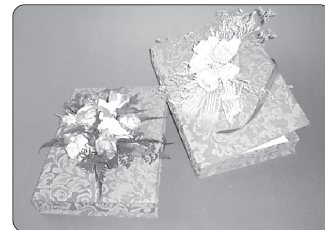
- Vă trimit niște bilete la spectacol.
- Nouă?
- Da, vouă.
- Le trimiți și lor?
- Nu, lor nu.

c

- Ți dăruiesc un creion.
- Mie?
- Da, ție.
- Dar lor?
- Lor nu.
- Nici ei?
- Ei îi dăruiesc o floare.

d

- Îmi împrumuți sau nu-mi împrumuți bani?
- Nu-ți împrumut.
- Dar lui îi împrumuți?
- Nici lui nu-i împrumut.
- De ce?
- Nu am bani.

15. Alcătuiți dialoguri similare folosind cuvintele din dreapta.

a

- Am nevoie de un dicționar.
- Dacă vreiți vă pot da eu un dicționar.
- Mulțumesc.
- Pentru puțin.

o valiză
niște zahăr
un calculator
un scaun

b

- Vă rog, îmi puteți spune unde e stația de troleibuz?
- E aici aproape.
- Mulțumesc.
- Cu plăcere.

librăria
teatrul
hotelul
stadionul

Verbul *a-i trebui* la prezent

(mie) îmi trebuie
(ție) îți trebuie
(lui, ei) îi trebuie
(nouă) ne trebuie
(vouă) vă trebuie
(lor) le trebuie

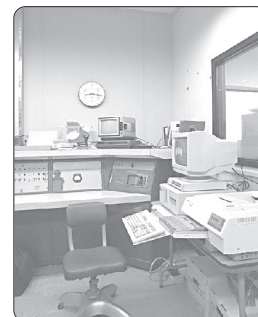
(mie) nu-mi trebuie
(ție) nu-ți trebuie
(lui, ei) nu-i trebuie
(nouă) nu ne trebuie
(vouă) nu vă trebuie
(lor) nu le trebuie

16. Alcătuiți propoziții cu verbul *a trebui* folosind cuvintele de mai jos.

O carte; un ziar nou; un bilet la spectacol; o mașină nouă; un apartament

17. Puneți în locul punctelor forma neaccentuată a pronumelor personale în dativ.

- ... trebuie. ● Nu-... trebuie. ● ... trebuie liniște. ● ... trebuie un calculator.
- Lor ... trebuie un birou spațios. ● Manualul acesta ... trebuie. ● Ce-... trebuie?
- Cine ... trebuie? ● Nu-... trebuie nimic. ● ... trebuie un palton nou. ● ... trebuie bani pentru un televizor nou. ● Pentru cumpărătura aceasta ... trebuie mulți bani.

18. Răspundeți la întrebări.

- Care dicționar îți trebuie: acesta sau acela? ● Care carte îți trebuie: aceasta sau aceea? ● Unde le trebuie: aici sau acolo? ● Ce le trebuie: cărți sau reviste?

19. Alcătuiți propoziții folosind cuvintele din paranteze.

- Iată mașina care îmi trebuie. (casa, stația, universitatea, parcul)
- Acesta este ziarul care vă trebuie. (documentul, trenul, vagonul)
- Acesta nu-i stiloul care vă trebuie. (autobuzul, strada, școala, locul).

20. Alcătuiți dialoguri similare folosind cuvintele din dreapta.

– Îmi trebuie un manual.	cafea
– Dacă vreți, vă pot da eu un manual.	radio
– Mulțumesc.	caiet
– Pentru puțin.	niște bani

21. Alcătuiți propoziții folosind îmbinările de mai jos.

(mie) ... place muzica	(mie) ... plac florile
(ție) ... place teatrul	(ție) ... plac romanele istorice
(lui, ei) ... place sportul	(lui, ei) ... plac pantofii aceștia
(nouă) ... place tabloul acesta	(nouă) ... plac călătoriile pe jos
(vouă) ... place cămașa albastră	(vouă) ... plac filmele color
(lor) ... place costumul acesta	(lor) ... plac băieții înalți

îmi place + subst. sg.
îmi plac + subst. pl.

22. Puneți în locul punctelor forma accentuată a pronumelor personale în dativ.

- ... îmi place. ● ... nu-mi place. ● ... îți place ciocolata? ● Ce nu-ți place ...? ● De ce ... nu-ți place? ● ... nu-i place vinul. ● ... nu-mi place orașul acesta. ● Asta ... nu-mi place. ● ... nu ne place costumul acesta. ● Care dintre romanele acestea le place ...?

23. Alcătuiți dialoguri similare.

a

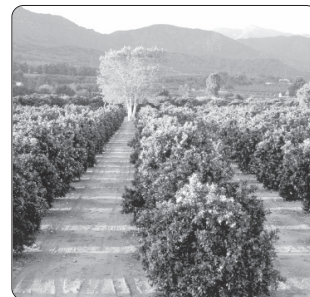
- Ce spectacol interesant!
- Îți place spectacolul acesta?
- Da, îmi place foarte mult.

peisaj frumos
ciorbă gustoasă
ciocolată dulce

b

- Cui îi place berea?
- Mie îmi place berea.

nouă, adevărul
ei, înghețata
lui, matematica

Verbul *a-i conveni* la prezent

(mie) îmi convine	(mie) îmi convin
(ție) îți convine	(ție) îți convin
(lui, ei) îi convine	(lui, ei) îi convin
(nouă) ne convine	(nouă) ne convin
(vouă) vă convine	(vouă) vă convin
(lor) le convine	(lor) le convin

îmi convine + subst. sg.
îmi convin + subst. pl.

24. Puneți în locul punctelor formele neaccentuate ale pronumelor personale.

- Aceasta ... convine. ● Aceasta nu- ... convine. ● Nu- ... convine salariul. ● Ție ... convine, dar mie nu- ... convine. ● De ce nu-... convine? ● Mie ... convine, lui nu- ... convine.

25. Citiți dialogul pe roluri. Alcătuiți dialoguri similare folosind cuvintele: *costum, revistă*.

- Ce fel de cameră doriți?
- Doresc o cameră cu un pat.
- Avem o cameră la etajul doi.
- Foarte bine. Camera aceasta îmi convine. Mulțumesc.
- Cu plăcere.

26. Găsiți sfârșitul propozițiilor.

- Nu-mi răspunde când...
- Nu ne dau cărți dacă...
- Nu-ți telefonez când...
- Nu ne împrumută bani dacă...

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum confirmăm sau infirmăm ceva

Structuri

Într-adevăr	Nu-i adevărat că...
E adevărat că...	El nu are dreptate când spune că...
El are dreptate când spune că...	

Utilizăm

27. Transformați propozițiile de mai jos după modelele prezentate.

Model: *El îmi împrumută bani.* ▶

Într-adevăr, el îmi împrumută bani.
E adevărat că el îmi împrumută bani.
Nu-i adevărat că el îmi împrumută bani.

- El îi dăruiește flori. ● El ne restituie revistele. ● Directorul le răspunde la întrebări. ● El ne promite multe. ● Îmi trebuie un pahar. ● Ea ne așteaptă de două ore.

28. Alcătuiți dialoguri similare.

- Ce ziare primiți?
- Primim *Fluxul, Timpul, Jurnal de Chișinău, Moldova Suverană*. Într-un cuvânt, primim multe ziare.
- Într-adevăr, sunt multe ziare.

IV. SINTEZĂ

O scrisoare de la părinți

- Astăzi este zi de odihnă. Ana și Maria sunt în parc. Maria citește o scrisoare de la părinți.
- Ce îți scriu părinții în scrisoare? întrebă Ana.
  - Îmi scriu că sunt sănătoși. Iar de ziua mea îmi promit un cadou.
  - Părinții mei nu-mi scriu scrisori, spune Ana, ei îmi telefonează în fiecare zi.
  - Și fratele meu îmi telefonează, spune Maria.

- Dar unde este fratele tău?
- El este student la universitatea din Iași. De acolo el îmi trimite cărți și reviste.
- Iar fratele meu este acum în Franța. El îmi răspunde rar la scrisorile mele. Nu are timp pentru scrisori. Într-o scrisoare îmi scrie că până la iarnă nu poate veni acasă. El îmi trimite uneori și bani.
- Fratele tău este un om bun.
- Da, într-adevăr, el este bun cu mine.

29. Răspundeți la întrebări.

- Unde sunt Ana și Maria?
- Ce citește Maria?
- De la cine este scrisoarea?
- Ce întreabă Ana?
- Ce îi răspunde Maria?

30. Temă pentru discuție.

- Spuneți care oameni vă plac și care nu vă plac. De ce?

Învățăm un proverb

Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.

Generalizăm

Modele comunicative

Într-adevăr, el este aici.
E adevărat că ei ne promit ajutor.
Nu e adevărat că el este student.

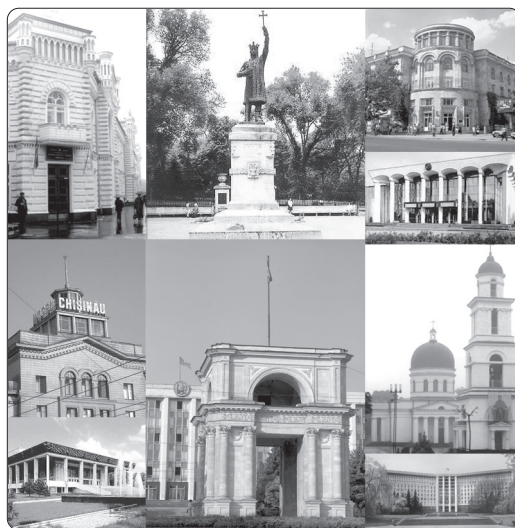
Modele gramaticale

Profesorul ne explică lecția.
El îmi dă o carte.
El nu-mi dă revista.
Ție îți trimit o carte.
Lor le trimitem niște reviste.
Lui îi trimitem o scrisoare,
iar ei o telegramă.

Îmi spune cine este el.
- Cui transmiți biletele?
- Lor.
Îmi trebuie un manual nou.
El ne poate împrumuta bani.

SUNT CĂLĂUZĂ

I. VOCABULAR

a adresa
a aminti
a aparține
a arăta
a ceda
a comunica
a datora
a demonstra
a expedia
a oferi
a permite
a povesti
a propune

adversar
călăuză
cinematograf
colet
ghișeu
hartă
monument
parte
rest
semn
siguranță
șef
trecere

clar
drept
interzis

datorită
grație
mulțumită

est
vest
nord
sud

II. GRAMATICĂ

Cazul dativ al substantivului

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum identificăm destinatarul unei acțiuni

IV. TEXT-SINTEZĂ

I. VOCABULAR

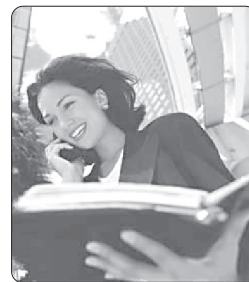
Încercăm

1. Alcătuiți îmbinări. Alcătuiți propoziții.

a comunica	bine	a propune	o informație
a datora	o întâlnire	a arăta	o explicație
a demonstra	adevărul		

2. Completați propozițiile, folosind cuvintele din dreapta.

Eu _____	cartea la timp.	a expedia
Tu _____	o plimbare prin parc.	a propune
Noi _____	o călătorie la mare.	a oferi
Voi _____	o cerere.	a restitui
Ei _____	o telegramă.	a adresa

3. Lucrați în perechi. Scrieți 5 cuvinte învățate la lecția precedentă și 5 cuvinte învățate la lecția de astăzi. Verificați-vă reciproc.

4. Alcătuiți propoziții:

Model: El îmi / îți / îi / ne / vă / le / adresează o întrebare.

eu	...	a povesti	o istorie interesantă
tu	...	a arăta	o bomboană
el	...	a ceda	un colet
ea	...	a comunica	o teoremă
noi	...	a demonstra	o noutate
voi	...	a expedia	umbrela
ei	...	a da	o revistă
ele	...	a desface	locul

5. Alegeți cuvântul care se potrivește contextului.

- Eu îi _____ că acolo este biblioteca. a) a comunica b) a arăta c) a expedia ● Eu îi _____ despre bulevardul Ștefan cel Mare. a) a oferi b) a propune c) a povesti ● Eu îi _____ o informație bogată despre orașul Chișinău. a) a oferi b) a adresa c) a restitui. ● Străinul îmi _____ o întrebare a) a povesti b) permite c) a adresa ● Eu îi _____ unui străin orașul Bălți. a) a aparține b) a arăta c) a propune ● Tu ne _____ o excursie prin oraș. a) a datora b) a povesti c) a propune ● Noi vă _____ o știre importantă. a) a oferi b) a comunica c) a adresa ● Ele le _____ o plimbare prin oraș. a) a aminti b) a comunica c) a permite.

6. Determinați dacă propozițiile sunt false sau adevărate.

- La nord de Moldova este Letonia.
- La sud de Rusia este Ucraina.
- La est de Franța este Anglia.
- La vest de România este Austria.

Dicționar de contexte minime

adversar slab	a avea o siguranță
călăuză bună	a adresa o cerere
colet important	a comunica o știre
	a povesti o întâmplare

Modificăm

7. Alcătuiți propoziții.

Model: *Cinematograful este nou.*

colet	a fi	greu	semn	a fi	clar
ghișeu		acolo	șef		interzis
oraș		modern	trecere		punctual
			drum		drept

8. Utilizați verbul la prezent.

Model: *El îmi (a restitui) scrisoarea mea.
El îmi restituie scrisoarea mea.*

● Eu îți (a propune) _____ o călătorie cu mașina. ● El nu ne (a povesti) _____ nimic interesant. ● Noi vă (a adresa) _____ multe întrebări. ● Voi îmi (a comunica) _____ că pleacă astăzi. ● Ei îți (a arăta) _____ cu plăcere universitatea.

Alcătuiți

9. Continuați dialogul.

– Ce îmi propui?	– Prin orașul vechi...
– Îți propun o plimbare.	– De ce?
– Unde?	– Îți datorez o explicație....

10. Selectați 5 verbe din vocabular și alcătuiți 5 propoziții după modelul:

Model: *Eu povestesc o istorie interesantă.*

II. GRAMATICĂ

Observăm

- Ce îi arăți **unui străin**?
- Îi arăt orașul Chișinău.
- Dar ce îi comunic **unei turiste**?
- Îi comunic că plecăm mâine în excursie.
- Dar ce le dai **unor turiști**?
- Le dau o carte despre Moldova.

Cazul dativ al substantivului cu articol nehotărât

	singular
masc./ neutru	unui + substantivul la singular
feminin	unei + substantivul la plural

	plural
masc./ neutru / feminin	unor + substantivul la plural

Eu **îi** arăt **unui străin orașul**.

El **le** arată **unor străini orașul**.

Tu **îi** arăți **unei străine orașul**.

Noi **le** arătăm **unor străine orașul**.

11. Puneți substantivele în dativ. Treceți-le apoi la plural.

Model: *Eu îi expediez (un cursant, o colegă) o scrisoare.
Eu îi expediez unui cursant, unei colege o scrisoare.
Eu le expediez unor cursanți, unor colege o scrisoare.*

a

• Tu îi cedezi (un domn) _____ locul. • Noi îi oferim (un profesor) _____ o carte. • Voi îi povestiți (un coleg) _____ o istorie. • El îi comunică (un prieten) _____ o noutate. • Ei îi propun (un turist) _____ o hartă.

b

• Tu îi propui (o colegă) _____ o întâlnire de afaceri. • Ea îi expediază (o nepoată) _____ o telegramă. • Noi îi cumpărăm (o profesoară) _____ un cadou. • Voi îi acordați (o franțuzoaică) _____ ajutor. • Ei îi promit (o turistă) _____ o vizită la țară.

c

• Eu îi dăruiesc (o domnișoară) _____ un dicționar. • Tu îi recomanzi (un oaspete) _____ mâncarea aceasta. • El îi transmite (o mătușă) _____ un colet.. • Noi îi răspundem (un nepot) _____ uneori. • Voi îi prezentați (o franțuzoaică) _____ un concert. • Ei îi înmânează (un spectator) _____ programul.

12. Alcătuiți propoziții.

Model: *El îi aduce unui prieten un tablou.
El le aduce unor prieteni niște tablouri.*

eu	a aduce	un cumpărător	o informație
tu	a dăru	o fată	planul
el	a cumpăra	niște profesori	dicționarul
ea	a promite	niște profesoare	niște cărți
noi	a restitui	un domn	un manual
voi	a arăta	o doamnă	o revistă
ei	a expedia	niște manageri	un stilou
ele	a oferi	niște ziariste	o cutie de bomboane

îi ... unui
îi ... unei
le ... unor

Observăm

- Cui împrumuți dicționarul?
- Îi împrumut dicționarul **colegului** de bancă.
- Dar manualul?
- **Colegei** de clasă.
- Cui transmiteți banii?
- **Părinților**.
- Dar mașina?
- **Rudelor**.

familiei,
stației,
istoriei

Substantiv la cazul dativ cu articol hotărât

singular
masculin/ neutru substantivul la singular + (u)**lui**
feminin substantivul la plural + **i**

plural
masc./ neutru/fem. substantivul la plural + **lor**

Eu îi comunic străin**ului** orarul trenurilor.
Tu îi comunic străine**i** orarul trenurilor.

El le comunică străin**ilor** orarul trenurilor.
Noi le comunicăm străine**lor** orarul trenurilor.

Nume proprii

Masculin

Îi explic **lui Gheorghe** problema.Îi aduc **lui Carmen** cărțile.

Feminin

Îi explic **Mariei** exercițiul.Îi explic **Vioricăi** tema.

Masculin

lui + substantiv propriu

Feminin

substantiv propriu + **ei.**
+ **ăi.**

Aplicăm

13. Puneți substantivele la cazul dativ.

Model: *Eu îi ofer (colegul, turistul) stiloul meu.
Eu îi ofer colegului, turistei stiloul meu.
Eu le ofer colegilor, turiștilor stiloul meu.*

a

Tu îi povestești (prietenul) _____ o piesă de teatru. El îi propune (străinul) _____ o hartă. Noi îi expediem (profesorul) _____ un colet. Voi îi cedați (turistul) _____ locul. Ei îi comunică (șeful) _____ noutatea. Ele îi restituie (inginerul) _____ planul.

b

Tu îi oferi (colega) _____ un cadou. El îi propune (doamna) _____ o întâlnire. Noi îi expediem (prietena) _____ un colet. Voi îi restituți (profesoara) _____ niște reviste. Ei îi arată (ziarista) _____ Catedrala din Chișinău.

14. Răspundeți la întrebări.

- Cui prezinți documentele pentru semnare? ● Cui încredințezi secretele firmei? ● Cui oferi cadou de Crăciun? Dar de Paști? ● Cui comunică despre plecarea ta? ● Cui dăruiești flori? Dar cărți? ● Cui promiți o vizită? ● Cui transmiți biletul de la concert? ● Cui restitui banii? ● Cui aduci înghețată? ● Cui explici problema? ● Cui telefonezi seara? Dar ziua?

15. Utilizați substantivele din paranteze în dativ.

- Datorită (*fratele*) meu plec la mare. ● Mulțumită (*ajutorul*) din partea colegilor sunt șef. ● Grație (*profesorul*) ești astăzi student.

datorită
mulțumită
grație

→ cui?

16. Răspundeți la întrebări folosind cuvintele din paranteze.

Model: *Cui trimiți un pachet? (Ion, Maria).
Lui Ion. Mariei.*

- Cui cumperi cadoul acesta? (Dan). ● Cui mulțumești pentru carte? (Elena). ● Cui împrumuți pixul? (Vlad). ● Cui adresezi o întrebare? (Gheorghe). ● Cui demonstrezi teorema? (Liliana). ● Cui amintești despre accident? (Rodica). ● Cui propui o revistă? (Lili)

17. Puneți substantivele din paranteze în dativ.

- Tu îi expediezi (*unchiul*) _____ o telegramă. ● El îi oferă (*mama*) _____ un buchet de flori. ● Eu le povestesc (*niște colegi*) _____ despre Italia. ● Ea le propune (*surorile*) _____ o călătorie la munte. ● Noi le acordăm (*niște englezoaice*) _____ un mare ajutor. ● Voi îi transmiteți (*o juristă*) _____ un dicționar nou. ● Ei îi propun (*o turistă*) _____ o plimbare prin Chișinău. ● Ele le dăruiesc (*mamele*) _____ multe flori. ● Eu îi mulțumesc (*Dorina*) _____ pentru serviciu. ● El îi cumpără (*Alexandru*) _____ un tablou vechi.

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum identificăm destinatarul unei acțiuni

Structuri

Eu îi comunic **unui profesor** o noutate.
 Tu îi comunic **unei profesoare** o informație.
 Noi le oferim **unor profesori** niște dicționare.
 Voi le oferiți **unor profesoare** niște cărți.

Eu îi propun **turistului** o hartă.
 Tu îi propui **turistei** o hartă.

Eu le povestesc **turiștilor** despre oraș.
 Tu le povestești **turistelor** despre hotel.

Eu îi restitui **lui Andrei** cartea.
 Tu îi restitui **Anei** valiza.

Utilizăm

- Cui povestești despre cazul acesta?
- Unui coleg.
- Cui expediezi o scrisoare?
- Mamei.
- Cui propui o afacere?
- Prietenilor.
- Cui cedezi locul?
- Profesoarelor.

18. Continuați dialogul.

- De ce nu le comunică părinților noutatea?
- Care noutate? ....

19. Alegeți un cuvânt din rândul "a" și altul din rândul "b" și alcătuiți o situație de comunicare.

a a datora a propune a restitui a povesti a comunica

b bani o noutate explicație o afacere o știre

IV. SINTEZĂ

Sunt călăuză

Suntem în oraș. Eu îi arăt unui străin orașul Chișinău. Aici este teatrul “M. Eminescu”, unde sunt spectacole bune. Eu îi comunic străinului că acolo este Sala cu Orgă și îi propun o plimbare prin parcul de alături. Eu îi povestesc turistului despre bulevardul Ștefan cel Mare, care este larg, lung și curat. Clădirea aceasta aparține Primăriei. Este o clădire veche și frumoasă. Eu îi ofer turistului o informație bogată despre Piața Marii Adunări Naționale și îi dau și o hartă. Străinul îmi adresează o întrebare:

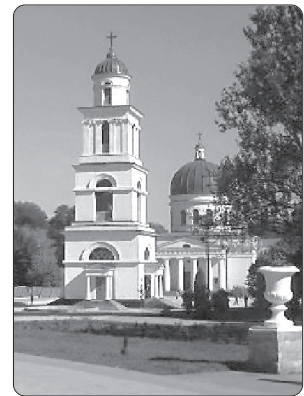
- Ce monument de arhitectură este acesta?
- Acesta-i un ansamblu de arhitectură din trei părți: Arcul de Triumf, Clopotnița și Catedrala.
- E original.

Îi comunic turistului că monumentul lui Ștefan cel Mare este în centru. Aici întotdeauna sunt oameni. Îi propun o plimbare prin centru. La ghișeu cumpărăm o revistă. La colț este un semn: trecerea interzisă.

Grădina Publică Ștefan cel Mare are alei drepte și lungi. Cinematograful Patria este modern. Piața Marii Adunări Naționale este mare. Îmi place mult orașul meu.

20. Răspundeți la întrebări.

- Ce oraș îi arată străinului?
- Ce spectacole are teatrul Eminescu?
- Despre ce îi povestește turistului?
- Cum este bulevardul Ștefan cel Mare?
- Unde este Primăria? Cum este ea?
- Ce părți are ansamblul de arhitectură?
- Unde este monumentul lui Ștefan cel Mare?
- Cum este cinematograful Patria?
- Cum este Grădina Publică Ștefan cel Mare?
- Dar Piața Marii Adunări Naționale?

Situații de comunicare

- Faceți o plimbare prin orașul natal. Observați multe schimbări. Puneți întrebări referitoare la aceste schimbări.
- Observați un nou afiș pentru film. Povestiți ce hotărâre luați.
- Descrieți Valea Morilor din Chișinău sau un loc de odihnă din orașul dvs.
- Descrieți locul nostru preferat de odihnă.

Învățăm un proverb

De șapte ori măsoară și o dată taie.

Generalizăm

Modele comunicative

Eu îi comunic **unui coleg** o noutate
 Eu le ofer **unor colegi** un calculator.
 Eu îi propun **turistului** o hartă.
 Eu le povestesc **turiștilor** despre oraș.
 Eu îi restitui **lui Andrei** cartea.

Modele gramaticale

Tu îi comunic **unei profesoare** o informație.
 Tu le oferi **unor profesoare** o agendă.
 Tu îi propui **turistei** o carte.
 Tu le povestești **turistelor** despre hotel.
 Tu îi restitui **Anei** valiza.